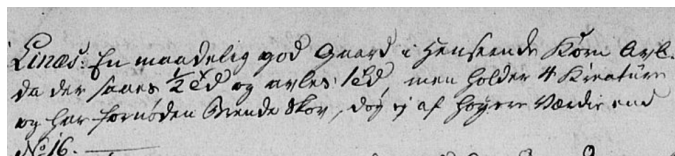

Lines, en gård i Melfjorden, Rødøy.

I 1803 beskrives gården i deliberasjonsprotokollen for Helgeland fogderi:

Linæs: En maadelig god gaard i hændseende korn awl, da der saaes ½ Td og awles 1Td, man holder 4 kreatura og har fornødne brende skog, dog ei af høgre verdi end No 16.

(No 16 refererer til Gjervalen med verdi 100 Rd pr vog)

Gårdshistorien:

Historien begynner i 1665. Gården Lines er da i kongens eie. Den første registrerte brukeren er *Oluff Andersen*, (1600-). Fornavnet kan også være Ole.

Han nevnes i folketellingen fra 1665. Han er da 65 år og yrket er 'bønder'. Sammen med ham bor den 16 år gamle sønnen Elling Olessen. På den tiden ble kvinnfolka ikke registrert så konas navn er ukjent.

I 1666 overtar Joachim Irgens eierskapet til gården. Han er født i Tyskland og gav under krigene på 1600-tallet store lån til kongen. Da kongen ikke er i stand til å betjene gjelden, overfører han bla krongodset i Nord-Norge til Irgens. Lines inngår i dette krongodset.

I 1668 finner man *Omund Gregersen* i skattelisten. Her er han oppført som 'husmand'. Det er usikkert hvilket forhold Omund hadde til gården. Om han drev gården en periode mellom Oluff og sønnen Elling, er usikkert.

Elling Olsen, (1649-) overtar etterhvert gården etter faren, Oluff. Elling er tidligst registrert som bruker av gården i fogdregnskapet fra 1693.

I folketellingen i 1701 er han oppført som 'opsidder og lejlending'. Han har også en tjenestedreng, Olle Swendsen.

Heller ikke nå nevnes kvinnfolkene i dokumentene, så Ellings kone er ukjent.

På begynnelsen av 1700-tallet forlater Elling gården. Om han dør eller drar fra gården er ikke kjent.

Anders Haldsen overtar gården når Elling forlater. Ut fra navnet er det ikke noe slektskap mellom Anders og Elling.

1700-tallet er en vanskelig periode med hungersnød og epedemier i landsdelen. Anders driver gården i bare noen få år før han forlater den rundt 1711-1715.

Han nevnes siste gang i 1711 i forbindelse med skoskatten, da er det 3 personer i husholdningen.

Etter Anders forlater gården ligger Lines øde i rundt 10 år.

I 1723 etablerer en ny slekt seg i Lines. *Lars Nielsen (1688-)* kommer roende over fjorden fra Hammarheia og bosetter seg på gården. Lars er da 35 år gammel. Han er sannsynligvis gift allerede, for han har med sønnen Niels som er 6 år gammel. Lars driver gården til rundt 1730 før han overlater driften til sønnen Niels.

Niels Larsen (1717-1785) står som driver av gården frem til 1776.

Han gifter seg i 1739 med *Guren Arnsdatter (1713-1767)*. De får minst 2 barn; Joan og Ingeborr, begge født i Lines. De har muligens også en datter som heter Marite.

Guren dør allerede i 1767 og året etter gifter Niels seg med *Pernille Pedersdatter (1719-1772)*.

Kårene på gården er dårlig. Pernille dør i 1772, samme året som Niels er registrert som fattigunderstøttet på gården.

59 år gammel overfører han bygselen på gården til sin sønn, Joan. I bygselen sikrer han seg kår på gården og blir boende i Lines til sønnen forlater gården. Han dør senere i Rangsund.

Joan Nielsen (1740-1781) er den siste av denne slekta som bruker gården.

Han overtar bygselen etter sin far i 1776 men har sannsynligvis stått for driften allerede før dette.

Han gifter seg med *Ane Pedersdatter (1747-1776)* i 1771. Ekteskapet blir kort, Ane dør i 1776 sammen med datteren. En sannsynlig årsak er at hun dør under fødselen av datteren.

Joan gifter seg igjen samme året, denne gang med *Ingebor Olsdatter (1757-1781)*. 2 år senere får de sønnen, Niels. Allerede før Niels blir født, forlater de gården. Senere får de datteren Berete.

Både Joan, Ingebor og Berete dør i 1781. Omkom de sammen i en ulykke?

Hva som skjer fra Joan og familien forlater Lines til den neste brukeren av gården ankommer er uvisst. Kanskje ligger gården øde noen år eller kanskje overtar Mons umiddelbart. I alle fall er det nå en ny slekt som overtar Lines og dette er anene til nåværende eiere.

Mons Hendrichsen (1751-1819) kommer fra Hyttan rundt 1785-1790. Hyttan blir dermed liggende øde.

Mons gifter seg med *Karen Erichsdatter (1764-1835)* fra Lillevatnet i Rana i 1787.

De flytter sannsynligvis til Lines samme år. Marith, eldstejenta, er med på flyttelasset og i Lines får de 3 barn til, Elen, Karen og Helene.

I folketellingen 1801 oppgis også en fostersønn, Hendrich Olsen og en inderst, Beret Nielsdatter. Beret er enken etter Mons bror, Ole, mens Henrich er deres sønn.

Gården nevnes også i kvernskatten av 1801. Kvernen som en gang var i bruk på gården er ikke lenger i drift. Restene av denne finnes i Kvernbekken ved Røvika.

Mons nevnes første gang i de militære rullene da han er 60 år og beskrives da som 'svagelig'. Han dør i 1819 i Nordfjorden, muligens hos sin eldste datter som da bor her.

Vi finner en Karen som dør i 1834 i Selvaag men denne koblingen er usikker.

Mons har ingen mannlige etterkommere som kan kreve odel på gården da han blir gammel. Den eldste datteren er allerede flyttet fra gården så det blir den nest eldste datteren, *Elen Monsdatter (1793-1851)* som overtar.

Hun er gift med *Lars Larsen (1774-1828)*. Han er lapp, født i Rana og senere oppvokst på Nordfjordnes. Helsa hans er ikke den beste, i 1822, 48 år gammel, betegnes Lars som 'svag' i de militære rullene.

De har allerede et barn, Mons, da de overtar gården. De får 3 barn til mens de bor i Lines; Karen, Peer og Jens. I 1824 drar hele familien til Nordfjordnes der de får 2 barn til. Her dør Lars i 1828.

Elen gifter seg senere med Mathias Augustinussen fra Rana.

Da Lars og Elen drar fra gården, i 1824, overtar *Peder Andersen (1794-1875)* og *Karen Monsdatter (1798-1834)* driften. Karen er Elen's yngre søster. Peder er 'en høi og frisk' mann fra Bjørnvassdalen i Rana.

Karen og Peder gifter seg i Nordfjorden i 1820. De bosetter seg i Lines straks etter bryllupet og får 5 barn; Benjamin, Berith, Maren, Anna og Carl.

Karen dør i barsel under fødselen til Carl og han dør 10 måneder senere.

I 1834 tar Peder bygsel på Lines hos eieren Brodtkorb. Dette er den første tinglyste bygselen siden Joan Nielsen overtok bygselen etter sin far i 1776.

To år senere gifter han seg med *Maren Haagensdatter (1794-1847)* fra Ormlien i Rana.

Hun er da 42 år og de får ingen barn sammen. Ekteskapet blir kort og hun dør i 1847.

I 1849 lar han sønnen, Benjamin, overta bygselen mot at han får kår på gården. Peder dør i 1875 i Hellervika der datteren Maren bor.

Samme år som *Benjamin Pedersen (1821-1908)* overtar bygselen fra faren, gifter han seg med *Dorthea Larsdatter (1823-1858)*. Hun er født i Avadalen i Rana.

Benjamin og Dorthea får 7 barn sammen: Caspar, Peder, Lars, Karin, Ingeborg, Benjamin og Ole. Ingen av barna vokser opp. Den lengstlevende, Lars, drukner under fisket i Lofoten i 1868, 15 år gammel.

Dorthea blir tidlig syk og samme året som Ole blir født, bare 35 år gammel, dør hun av feber.

Året etter gifter Benjamin seg igjen. Bruden er *Lorense Nielsdatter (1824-1888)* og hun kommer fra Kisten. Hun er enke og har vært gift med Thommas Jensen som hun har 4 barn med. Benjamin og Lorense får 4 barn; Daniel, Benjamin, Jens og Petrike. Kun Jens opplever å bli eldre enn 30 år. Lorense dør i 1888 i Lines.

Benjamin gifter seg i 1891 for 3. gang. Denne gang med *Mortine Joakimsdatter (1845-?)* fra Åg i Meløy. Dette ekteskapet er barnløst og Benjamin dør i Lines i 1908.

Siste spor etter Mortine er i 1910 da hun fremdeles bor i Lines.

Siden gården ble verdsatt i 1803 ser man at den har utviklet seg. Fremdeles plantes ½ tønne bygg som tidligere. Det settes 4 tønner poteter. En hest er kommet til gården og det er 5 kyr, 10 sauer og 6 geiter.

Gården har også skiftet eier flere ganger. Som en del av helgelandsgodset har den vært i eie av Baron De Petersen, flere generasjoner Brodtkorb, for til slutt å havne hos pastor Chr. Hall i 1872.

Aspvika er også utskilt som egen husmannsplass. Dette gjøres i 1871 da Benjamin (på vegne av Brodtkorb) skriver en husmannskontrakt til Haakan Andersen.

Jens Benjaminsen (1863-1935), sønn av Benjamin, overtar driften rundt 1890. Han gifter seg med *Caspara Haagensdatter (1872-1968)* fra Nordfjordnes i 1890. Sammen får 4 barn; Nilsine, Bernt, Helge og Johan. I tillegg oppfostrer de Marie (onkelbarn).

Jens er den første 'bonden' som blir eier av Lines. I 1895 kjøper han gården av pastor Chr. Hall for 700 kroner. Kjøpekontrakten sikrer også Jens far, Benjamin, med hustru kår på livstid.

Jens er også den som flytter huset dit det står i dag. Dette skjer rundt århundreskiftet. Kjellerhuset blir først bygget og her bor hele familien mens flyttingen skjer.

Jens dør i 1935 og gravlegges i Sørfjorden.

Caspara selger gården til sønnen, Bernt, i 1937 for 2000 kr. Kontrakten sikrer henne kår og hun blir boende i Lines inntil hun havner på sykehjemmet på Rødøya. Her dør hun i 1968 og gravlegges på øya.

Bernt Lines (1892-1973) overtar sannsynligvis driften av gården rundt 1915, samme år som han gifter seg med *Nilsine Nikolaisdatter (1891-1963)*.

De får 8 barn; Bjarnhild, Jenny, Klaus, Ole, Haldor, Harald, Bertha og Margit. De tar også til seg et fosterbarn, Nora.

Rundt 1960 flytter de fra gården og bosetter seg i Sandnessjøen. Lines blir dermed liggende ubebodd.

På midten av 60-tallet tar etterkommerne til Bernt og Nilsine etter hvert gården i bruk som feriested.

Mange nevnt og mange glemt.

I tillegg til personene nevnt ovenfor har det vært mange beboere som ikke er nevnt.

Dette er barn og barnebarn til personene ovenfor, fosterbarn, inderster, gårdsgutter og andre. Disse har bodd på gården i perioder uten at de har hatt rettigheter på gården.

Et eksempel på dette er Anton Mikal Hansen og Tomine Kristine Tomasdatter. Tomine er datteren til Lorens fra hennes første ekteskap med Thommas. Anton og Tomine bodde i Lines i perioden 1888-1895 og fikk 4 barn i denne perioden.

Huset i Lines slik det ser ut i 2016

